SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 137. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 21, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го ЛИПНЯ 1993. Ч. 137. РІК С.

В УКРАЇНІ ПРОЙШЛА ХВИЛЯ ДЕМОНСТРАЦІЙ

Київ (УНІАР). — Тут 16-го липня на Майдані Незалежности відбулася демонстрація з нагоди третьої річниці проголошення декларації про державний суверенітет України. Учасники тримали транспаранти з написами „Україна в небезпеці", „Севастопіль — місто українське", „Ні — референдумові, за дострокові вибори Верховної Ради", „Ми за недовіру Верховній Раді", „Російські соціял-шовіністи не пройдуть", „Геть руки від Севастополя" тощо.

Серед промовців були представники Руху, УРП, ДПУ, ХДПУ, УСДП, ПДВУ, „Нової України" та багатьох інших партій і організацій. Народні депутати Іван Заєць та Микола Гудима наголосили, що нині основне завдання — ліквідація совєтської влади. Вони також вимагали введення президентства у Криму. Голова ДПУ Володимир Яворівський закликав не допустити в Севастопіль А. Руцького та інших агітаторів, які приїздять з Москви до Криму для участи у мітінґу, організованому росіянами.

Учасники віча у Києві схвалили резолюцію, у якій вимагають виходу України із СНД, резиґнації прем'єр міністра Леоніда Кучми, віце-прем'єра Юхима Зв'ягільського та інших членів Кабінету Міністрів, причетних до спроб ліквідувати українську державу. У зверненні до генеральної прокуратури містяться вимоги застосувати закон до організацій і осіб, які проводять підривну, антидержавну діяльність на території України.

На демонстрації зачитано заяву Московської організації Українського Національного Руху, де сказано, що Верховна рада Росії продемонструвала свою проімперську сутність і одностайність поглядів, в тому числі й так званих демократів. У заяві міститься заклик до керівництва України вжити негайних заходів для збереження оборони української держави.

Демонстрації з такими ж вимогами пройшли у Севастополі, Дніпропетровському, Житомирі, Одесі, Львові, Рівному, Івано-Франківському, Луганському, Сумах та інших містах України.

„Звільніть Дем'янюка"

Ню Йорк. — Під таким заголовком у щоденнику „Ню Йорк Таймс" з п'ятниці, 16-го липня, появилася стаття Фредріка Даннена, американського кримінолога, який без будь якого сантименталізму вияснює чому саме ставить таку вимогу.

Автор коротко говорить про те, що в 1988 році окружний суд Єрусалиму засудив на кару смерти Івана Дем'янюка, якого п'ять уцілілих свідків з кацету в Треблінці розпізнали, як озвірілого „Івана Ґрозного", що причинився до вбивства багатьох жидів у вищезгаданому таборі смерти. Він також підкреслює, що І. Дем'янюк постійно твердив, що він не є „Іваном Ґрозним", одначе ізраїльський суд цього під увагу зовсім не брав. Але минулого місяця федеральний суддя Томас Вайзман, переглядаючи справу І. Дем'янюка на вимогу Апеляційного суду шостої округи, того самого, що дав дозвіл на видачу І. Дем'янюка Ізраїлеві, підтвердив, що нові докази виправдують І. Дем'янюка від „конкретних провин" „Івана Ґрозного".

Верховний суд Ізраїля, який над долею І. Дем'янюка застановляється вже від червня 1992 року, ніяк не може зробити рішення.

Автор статті Ф. Даннен твердить, що І. Дем'янюка треба звільнити та повернути до ЗСА. Причини для цього на його думку є зовсім прості і їх можна знайти в XIII статті договору щодо видачі з 1962 року між ЗСА та Ізраїлем, де сказано: „особа видана за існуючу провину, не може бути затримана, суджена чи карана на території вимагаючої видачі сторони, за будь-яку іншу провину, як тільки за ту, на підставі якої її було видано".

І. Дем'янюк був виданий Ізраїлеві на суд виключно за злочини „Івана Ґрозного" в Треблінці. Автор дає точні інформації з протоколів ізраїльської поліції, де й згадується про договір видачі між ЗСА та Ізраїлем та про точно описані провини „Івана Ґрозного" проти жидів у Треблінці. Пише він і про те, що видано І. Дем'янюка в лютому 1986 року, а щойно сім місяців пізніше його оскаржено у 31 кримінальному злочині з того 28 відносилось виключно до Треблінки, а тільки три до Собібору.

Автор підкреслює, що Верховний суд Ізраїля може вирішили покарати І. Дем'янюка за мнимі провини в Собіборі. Факт одначе залишається, що ці провини не були підставою видачі І. Дем'янюка Ізраїлеві. Ці провини, згідно зі законом Ізраїля, вимагають найбільшої кари — сім років ув'язнення, а І. Дем'янюк вже відсидів сім років. Карати І. Дем'янюка за приписані йому сумнівні вбивства у Собіборі є на думку автора статті немислимим, бо доказів конкретних для цього немає, а ці, що є, тільки підтверджують, що він не був в Собіборі.

Законна повинність Ізраїля звільнити І. Дем'янюка є зовсім ясна, твердить Ф. Даннен. ЗСА несуть за це також відповідальність, бо не можуть зіґнорувати ствердження судді Томаса Вайзмана про „солідні сумніви", що І. Дем'янюк був „Іваном Ґрозним". Американський суд повинен визнати, що помилився, підтримуючи видачу І. Дем'янюка Ізраїлеві, та повинен домагатися його повернення.

Свою статтю Ф. Даннен закінчує твердженням, що Ізраїль має моральне право розправлятися з нацистськими злочинцями. Одначе якщо Ізраїль не буде спроможним дотриматися міжнародного закону, то це його право буде ганебно сплямлене.

СЕРБИ НАМАГАЮТЬСЯ ЗАХОПИТИ САРАЄВО

Сараєво. — Починаючи від суботи, 17-го липня, сербські збройні сили роблять усе від них залежне, щоб захопити стратегічні пагорби довкола боснійської столиці. Мусулманська оборона перебуває під шаленим артилерійським і мінометним обстрілом. В такий спосіб серби хочуть змусити боснійське керівництво прийняти сербсько-хорватський плян поділу території Боснії і Герцеговини на три етнічні держави.

В неділю, 18-го липня, сараєвське радіо повідомило, що сербам вдалося прорвати оборонну лінію в районі гори Іґман. Втрата цієї важливої точки означатиме для мусулман не тільки воєнну, але й психологічну поразку. Тепер криваві бої точаться поблизу селища Гаджічі, за 10 кілометрів від Сараєва.

В неділю у програмі белградської телевізії виступив головнокомандуючий сербськими силами в Боснії генерал Ратко Младіч. Він заявив, що більше не має наміру „терпіти впертість мусулман" і пообіцяв довести війну „до переможного кінця". Генерал також сказав що не дозволить міжнародній спільноті продовжувати достави в Сараєво харчів, медикаментів і зброї. Тим часом відомо, що боснійські мусулмани не дістають зброї, бо ООН заборонив це своїм ембарґом. Спостерігачі трактують заяву генерала Младіча як підступний маневр, у висліді якого міжнародні миротворчі зусилля закінчаться новою невдачею. Можна очікувати, що в найближчі дні Сараєво знову залишиться без води, електроенергії і газу.

УРЯД КАНАДИ ПІДТРИМУЄ УКРАЇНУ

Торонто. — Тут 15-го липня оприлюднено заяву міністра закордонних справ Канади, у якій сказано, що рішення Верховної ради Росії з 9-го липня про зміну статусу Севастополя суперечить основним засадам нарад безпеки і співробітництва в Европі.

Канадський уряд занепокоєний цим рішенням і висловив готовість підтримати Україну для захисту її суверенітету і територіяльної цілісности.

Міністерство закордонних справ Канади домагатиметься виконання Росією взятих нею зобов'язань щодо гарантування національної безпеки України.

СПІЛЬНИЙ РИНОК ПОГРОЖУЄ ХОРВАТІЇ САНКЦІЯМИ

Брюссель, Бельгія. — У понеділок, 19-го липня, керівники Европейської спільноти прийшли до згоди, щоб післати в Загреб свого представника, який доведе до відома уряду Хорватії, що якщо хорвати не припинять етнічні чистки в мусулманських районах Боснії, то проти їх республіки будуть застосовані гострі економічні санкції, аналогічні тим, які діють стосовно до Сербії. Перш за все, Спільний ринок позбавить Хорватію права фаворизованої країни у сфері економічних зв'язків.

У вівторок увечорі в Загреб мав прибути міністер закордонних справ Бельгії Віллі Клявс, який повинен зустрітися там з хорватським президентом Франьом Туджманом. Бельгійський міністер повідомив перед початком поїздки, що його основне завдання — повернути сторони за стіл переговорів і знайти рішення, які задовільнять всіх, не применшуючи при цьому інтересів боснійських мусулман.

В. Клявс підкреслив, що перед поїздкою він заручився твердим рішенням керівництва Економічної спільноти не обмежуватися погрозами, а на випадок необхідности впроваджувати їх в життя. Після візити в Загреб представник Економічної спільноти поїде в Београд, де повідомить сербських керівників, що скасування запроваджених проти республіки санкцій безпосередньо зв'язано з мирним рішенням боснійського конфлікту. Не виключено, що бельгійський міністер побуває і в обложеному Сараєві, щоб переконати боснійського президента Алію Ізетберговіча повернутися за стіл переговорів.

Голова британського міністерства закордонних справ Даглас Герд заявив, що якщо Хорватія хоче зберігати ті відносини з Економічною спільнотою, до яких так прагне, вона повинна цілком підкоритися тим вимогам в ділянці прав людини, які перед нею висуває ЕС.

Створено Фонд Демократичної Преси України

Київ (О. Будницький). — За ініціятиви провідних журналістів радикально спрямованих пресових видань створено Фонд Демократичної Преси України. У Міністерстві Юстиції затверджено статут фонду, який діятиме на засадах громадської організації. Співзасновниками і ініціяторами створення ФДПУ виступили газети „Вечірній Київ", „Независимость", „Молодь України", журнал „Старт" і „Перець". Членами фонду можуть стати лише ті видання, які засновані трудовим колективом та не залежать від будь-яких державних чи комерційних структур.

Головою ФДПУ обрано відомого журналіста Володимира Кулебу.

Помер М. Левицький

Джерзі Сиі, Н.Дж. — З Торонто наспіла вістка, що там у суботу, 17-го липня, помер визначний громадянин, мистець-маляр і письменник Мирон Левицький.

Св. п. М. Левицький

Народився М. Левицький у Львові 14-го жовтня 1913 року. Як розказував колись від раннього дитинства любив рисувати і завжди мріяв стати мистцем. Коли у 1931 році його прийняли до мистецької школи відомого мистця Олекси Новаківського, то мрія дитинства почала здійснюватися. Після двох років навчання у школі О.

(Закінчення на стор. 4)

Україна здобула 26 медалів

Баффало, Н. Й. — Останні статистичні підсумки Світових університетських ігор, які закінчилися тут у неділю, 18-го липня, показують, що спортова збірна України здобула 26 медалів — 11 золотих, шість срібних і дев'ять бронзових, закріплюючи за собою шосте місце у неофіційному точкуванні.

Перше місце здобули ЗСА із 75-ма медалями (30—24—21), а відтак слідують Канада, Китай, Японія, Німеччина і Україна, яка списалась найкраще з усіх колишніх республік СССР.

Дружина Росії опинилась на 17-му місці, здобуваючи три срібні і чотири бронзові медалі.

Відбувся 2-ий Збір Братства УПА

Київ. — У понеділок, 5го липня, ц.р., тут відбувся 2-ий Збір Всеукаїнського Братства УПА.

В переповненій залі Будинку Учителя (колишній будинок Центральної Ради) цілий день лунали виступи гостей і делегатів, обговорювано важливі питання не тільки для братства, але й для цілого народу.

Обговорено і прийнято поновлений статут, затверджено склад Головної Булави, звернення до народу з приводу галасливої кампанії „Про всенародне відзначення 50-річчя визволення України від фашистських загарбників".

На зборі обговорено й включено до постанов ще такі питання: випустити спеціяльну медалю для нагородження людей, які активно й безстрашно допомагали довгі роки підпіллю, на господарствах яких були криївки; побудувати у Львові Дім Українського Інваліда з широким комплексом побутових услуг, відкрити для цього спеціяльний фонд; провести святкування 50-ої річниці утворення УГВР в 1944 році; закликано все Братство УПА активно підтримати всі заходи в пам'ять голоду 1932—33 років, висипати могили по всіх селах, відправити Панахиди.

На другий дворічний термін одноголосно переобрано головою Всеукраїнського Братства УПА Михайла Зеленчука.

В Києві пам'ятають про І. Дем'янюка

Джерзі Сиі, Н.Дж. (П. Часто). — „Свобода", постійно інформуючи своїх читачів щодо нових колізій у справі Івана Дем'янюка, не могла проминути й цієї нагоди — перебування у ЗСА Володимира Катевльницького, голови київського Комітету Захисту І. Дем'янюка.

В. Катевльницький

Отже, за яких обставин виник у Києві цей комітет?

— За цілком звичайних. З повідомлень радіо „Свобода", а згодом і з англомовних матеріялів, одержаних від д-ра Мирослава Драґана я довідався, що справа Івана Дем'янюка зайшла у глухий кут. Офіційні ізраїльські чинники дали немало підстав стверджувати, що правда не є для них остаточною метою, і сприйняв це як щось страшне, образливе — що вони історичні факти хочуть випхати за двері, не зважаючи на те, що ці факти набули вже міжнародного розголосу. Крім того, була ще християнська спонука, адже Іван Дем'янюк, як і я, належить до Української Православної Церкви.

— Яке завдання поставив перед собою комітет?

— Поперше, винести справу І. Дем'янюка на світло української громадської думки. Подруге, ми, члени ініціятивної групи, розуміли, наскільки важливим є позбутися страху перед цією складною темою, адже на цей страх, на нашу несмілість у відстоюванні самих себе хтось і розраховує.

— І що ж комітетові вже вдалося?

— Передусім ми розіслали в головні бюра різних партій наші звернення, пропонуючи їм офіційно висловитися з приводу даного питання і взяти під захист безневинно покривджену людину. Відповідні рішення прийняли Українська Республіканська і Українсько-Демократична Партії, Партія Демократична Самостійність України та інші, хоч і не всі. Деякі з них ігнорують діяльність нашого комітету, замовчують у своїй пресі наші постійні пікетування на Площі Незалежности в Києві, воліють стояти осторонь, побоюючись, щоб ця справа не

(Закінчення на стор. 4)

ТОРГУЮТЬ ВАЛЮТОЮ

Полтава. — Тут вуличні торгівці купують доляр за 3,600 карбованців, а продають *один доляр* за 4,100 карбованців. Німецьку марку купують за 2,150 карбованців, а продають одну марку за 2,450 карбованців. Російський рубель купують за 2 карбованці 90 копійок, а *продають* за 3 крб. 40 коп.

У СВІТІ

ФРАНЦІЯ ЦІЛКОВИТО підтримує дії Організації Об'єднаних Націй в Сомалії і вважає, що є неможливим припинити кривавий конфлікт у цій країні без роззброєння ворогуючих сторін, котрі воюють за владу. Таку думку висловила представник французького міністерства закордонних справ Катрін Кольонна. Вона підкреслила, що ООН намагається розпочати діялог з усіма учасниками протистояння, щоб прискорити національне замирення, однак водночас треба рішуче вдатися до роззброєння сомалійських формацій.

НАЦІОНАЛЬНА РАДА оборони і безпеки Нігерії прийняла рішення провести в країні нові президентські вибори. Про це повідомлено в Лягосі після зустрічі теперішнього керівника держави Ібраґіма Бабанґіди з групою генералів, а також з лідерами Соціял-демократичної партії і партії Національний республіканський конвент. Ці партії брали участь у президентських виборах 12-го червня ц.р., однак їхні вислідки було скасовано військовими чинниками Нігерії, котрі стверджували, що під час голосування мали місце численні порушення закону.

ВЛАДА ПІВДЕННО-НІМЕЦЬКОЇ землі Баден-Вюртемберґ заборонила діяльність неонацистського угрупування, члени якого нападали на чужинців і споганювали жидівські цвинтарі. Організацію заборонено після того, як поліція під час обшуків знайшла в будинках 24 неонацистів зброю і пропагандивну літературу. Як заявив міністер внутрішніх справ Баден-Вюртембергу Фрідер Бірцеле, молоді неонацисти проходили вишкіл в Ельзасі, в таборі французьких неонацистів. Це вже четверта неонацистська група, заборонена в Німеччині за останні сім місяців.

НАМІР ХОРВАТІВ відкрити тимчасовий понтоновий переїзд на місці зруйнованого сербами Масленицького мосту може стати, на думку спостерігачів, приводом до нової конфронтації між хорватами і сербами. У відновленні цього мосту хорвати мають гостру потребу, бо мусять зв'язати свою столицю з портом Задор на Адріятичному узбережжі. Звідти в Хорватію і Боснію надходять морським шляхом гуманітарні вантажі. Саме з огляду на стратегічне значення мосту серби і зруйнували його, відтак у січні цьоо року хорвати відвоювали від сербів цей район. Тепер керівники сербської Країни звернулися листом до генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса-Галі з проханням втрутитися і унеможливити віднову мосту.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЕСТОНІЇ Март Лаар, перебуваючи цими днями з офіційною візитою в Ізраїлі, заявив під час зустрічі з журналістами, що рішуче виступає за повернення націоналізованих колись совєтською владою жидівських маєтків їхнім законним власникам. М. Лаар також висловив вдячність на адресу ізраїльських керівників за контракт на доставу Естонії ізраїльської військової техніки. У грошовому обчисленні контракт становить 50 міл. дол.

В СУБОТУ, 17-ГО ЛИПНЯ, ЩЕ п'ятеро членів терористичної організації „Ісламська група", котра вважає своїм духовним провідником сліпого шейха з Ню Джерзі Омара Абдель Рахмана, повішено в Єгипті. Число страчених за останні п'ять місяців терористів складає вже *14 осіб*. Ще семеро фундаменталістів засуджено на кару смерти заочно. Стало також відомо, що при сприянні Пакістану єгипетський уряд унеможливив притік до Єгипту грошей і зброї з пакістанського прикордонного міста Пешавару — центру афганських муджагедінів, які активно допомагають єгипетським ісламістам повалити світський уряд в Каїрі.

В АМЕРИЦІ

ОБІЦЮЮЧИ У СВОЇЙ виборчій кампанії, що він зосередиться на економіці країни президент Билл Клінтон здобув собі багато голосів не тільки серед звичайних громадян, але також і серед економістів країни. Одначе після піврічного правління, всі вони розчарувалися його економічною політикою, яка є повна нестабільности, недотримання обіцянок, можливістю підвищення податків і безладдя. Беручи це під увагу, економісти країни дораджують Президентові для добра економічного відродження країни стриматися з підвищенням податків, сповільнити зміну в системі охорони здоров'я та настоювати на якнайскорішому переведенні в життя договору про вільну торгівлю з Канадою і Мехіко.

АДМІНІСТРАЦІЯ БИЛЛА КЛІНТОНА вирішила не включати Пакістан у список держав, які підтримують тероризм. Це рішення було прийняте після того, як пакістанський уряд зменшив маштаби підтримки терористичних груп, що діють в Індії. Очікують, що дане рішення послабить напруження у відносинах між З'єднаними Стейтами і Пакістаном, яке виникло після того, як у 1990 році Вашінґтон застосував санкції проти цієї країни за розроблення програми створення нуклеарної зброї. „Пакістан прийняв ряд важливих кроків, які, мабуть, були реакцією на нашу стурбованість повідомленнями про офіційну підтримку терористів в індійських стейтах Джамму і Кашмірі та Пунджабі", сказав представник Державного департаменту, покликавшись на думку державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера. У список країн, які підтримують тероризм, З'єднані Стейти включили Кубу, Північну Корею, Лібію, Іран, Ірак і Сирію.

ПОПИТ НА АМЕРИКАНСЬКІ автомобілі різко зростає. За перших десять днів липня кількість проданих американських авт збільшилася на 14.6 відсотків у порівнянні з останніми десятьма днями червня. Найбільше дивує те, що на покупців майже ніякого впливу не мала ні спека на Атлантичному узбережжі ЗСА, ні повені у центральних стейтах, що суперечило песимістичним прогнозам експертів від продажу. Багато з них, однак, досі впевнені, що величезна шкода, яку спричинили повені, ще вплине на маштаби торгівлі автами. Якщо темпи торгівлі автами у ЗСА з початку липня збережуться до кінця року, то буде продано 7.1 мільйона пасажирських авт і 5 мільйонів вантажних.

КОШТИ ПРОЖИТКУ у З'єднаних Стейтах за останній місяць не змінилися: ціни на овочі і городину зменшилися і таким чином вперше більш як за два роки, від березня 1991 інфляція не зростала. Про це повідомив Департамент праці. На думку багатьох економістів, ця радісна для країни новина відсуває можливе підвищення відсоткової стопи Федеральної ради валютних резерв на дальший термін. Недавно Федеральна рада резерв висловила сильну стурбованість інфляційними процесами, що почалися в економіці, і вперше за час правління Билла Клінтона висловила думку про можливе підвищення відсотків, під який банки позичають гроші у федеральній касі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

УКРАЇНА — АТОМНА ПОТУГА?

До найкращих американських часописних коментаторів належать пара Еванс і Новак, синдиковані журналісти, дуже прихильні Україні, одверті критики внутрішньої і закордонної політики президента Билла Клінтона. У „Чикаґо Сан Таймс" з 1-го липня ц. р. появилася їхня цікава стаття п. з. „Україна близька до проголошення себе нуклеарною потугою". Закидається там президентові Клінтонові, що він своєю промосковською політикою заганяє Україну до зберігання на своїй території атомних боєголовок до ракет і до відмовлювання ратифікувати договір про непоширювання ядерної зброї. Автори статті іронізують, що Уряд Клінтона дивиться крізь пальці на змагання Північної Кореї до здобуття ядерної зброї та водночас присікається до України, яка готова позбутися стаціонованих на її території ракет, аби тільки дістати ґарантію безпеки. Уряд Клінтона, — читаємо, — не відповів на просьбу України з травня цього року — признати їй таку ґарантію і в реакції „дипломатія України звернулася до одного видатного американського діяча з-поза Уряду Клінтона" — ніби з повідомленням, що Україна проголосить себе атомовою державою — ратифікуючи водночас вищезгаданий договір СТАРТ І.

Нам невідомо, звідкіля автори цієї статті отримали таку інформацію і, взагалі, чи вона вірна. Зате правильною є заввага, що найкращою ґарантією було би включення України до членства Північно-Атлантійського бльоку (НАТО). Виходить із статті, що її автори їздили в Україну, знають її проблематику і цікавилися способами, як Україна прагне забезпечитись від потенціяльної загрози від Росії. Вони згадують про концепцію балтійсько-чорноморського бльоку — доброї ідеї в теорії, трудної до реалізації. Зате подобає на фантазію передбачування, що невдовзі Україна матиме фахівців, які зможуть скерувати згадані ракети в сторону Заходу. Еванс і Новак кажуть правду, що політика Уряду Клінтона, яка бачить на Сході Европи тільки Росію — короткозора і помилкова. Він каже правду, що така політика диктує Україні — шукати для себе ґарантію безпеки поза Америкою, на власну руку. Вони прихильні концепції балтійсько-чорноморського бльоку, дармащо треба враховувати загрозу, що створення такого бльоку не протверезить російського імперіялізму, а буде зрозумілий у Москві як своєрідна провокація. Чи не краща концепція Леоніда Кравчука — старатися жити у згоді з усіма сусідами на базі двосторонніх договорів, як рівний із рівними.

Перший закон соціології каже, що кожна акція викликує реакцію. Однією з найбільших хиб, однією з найбільших помилок Клінтона і його державного секретаря Воррена Кристофера є легковаження або незнання того найпершого закону соціології. Джордж Буш полетів до Києва (відвідавши раніше Москву) і виголосив там влітку 1991 року промову, в якій змаг до рідної держави назвав „самогубним націоналізмом" та недвозначно радив не відриватися від Совєтського Союзу. Але доповіли йому, що руху до самостійности в Україні не можна ніяк зупинити — завернув ще перед всенародним референдумом запросив до Білого Дому кільканадцятичленну репрезентацію української громади в ЗСА і відчитав їм заяву, що коли тільки референдум дасть позитивний вислід — Америка визнає державність України. Не є гріхом у політиці помилятися — гріхом є цупко триматися цієї помилки і бристи в гущавину помилок. Помилковою була політика Дж. Буша, яка в Москві вбачала ґаранта безпеки, спокою і ладу на Сході Европи та в усьому світі. Але путч сталіністів у Москві переконав його, що ця політика була помилковою. Покищо не видно ніяких познак, щоб президент Клінтон чи Воррен Кристофер усвідомили, що їхня ставка тільки на Москву є помилкою із шкідливою для Америки реакцією України та інших колишніх членів СССР.

Проблема ядерної зброї є найпершою і найважливішою. На першому місці пріоритетів стоїть покращання економічного стану і заведення державно-адміністраційного порядку. Ми тут не можемо зрозуміти, як наші земляки в Україні розв'язують важливі проблеми. У конфлікті поміж Президентом Кравчуком і Верховною Радою дійшло до такого вирішення, що у вересні цього року має відбутися референдум над довір'ям чи недовір'ям урядуючому Президентові, якого вибрав був народ та реченець урядування ще не минув. Такого нема ніде у світі. Конституцію зладжують на „сесіях симпозіюму" — з дискусіями і голосуванням. Такого не було, нема і певне не буде ніде у світі. Такий підхід до творення держави зупиняє її будову й ліквідацію хаосу. Це одна з причин, чому американська політика так легковажно ставиться до України.

О. Кузьмович

УКРАЇНА ОЧИМА ДІЯСПОРНОГО ЛІДЕРА

(Інтерв'ю з Миколою Плавюком)

I

Питання: — Які у вас почування з приводу надання вам громадянства України? Ви ж здається перший, що його здобули.

Відповідь: — Надання мені громадянства „за визначні заслуги перед українською державою" я сприйняв як вияв признання, що моя громадсько-політична діяльність у таких формаціях як Пласт, „Зарево", ЦеСУС УНО, КУК, СКВУ, ОУН ДЦ УНР знайшла позитивну оцінку в Україні і саме за ту діяльність різні установи і діячі України рекомендували Президентові України надати мені громадянство України. Так, це правда, що мені першому була виявлена така почесть.

П.: — Чи думаєте переїздити в Україну на постійне проживання?

В.: — В Україні я перебуваю більше часу, чим за її кордонами. Одначе моя родина і надалі проживатиме в Канаді, а крім того моє зацікавлення українським життям за кордонами України вимагає і моєї присутности за кордоном.

П.: — Чи надання громадянства України зараз можна отримати лише за „визначні заслуги" — чи можуть про нього старатися звичайні громадяни і як?

В.: — Закони про громадянство України передбачають можливість усім українцям, які того бажають отримати громадянство України. Дещо інша ситуація є з подвійним громадянством, про що писала українська преса в Україні і закордоном доволі широко. Дотепер подвійне громадянство „за визначні заслуги" надане було лише мені. Можливо, що є і інші критерії надання його, одначе покищо воно не надане багатьом бажаючим.

П.: — Як ви оцінюєте XII Великий Збір Українських Націоналістів?

В.: — XII Великий Збір Українських Націоналістів був успішним із багатьох причин. Перш усього він доказав, що ідеї українського націоналізму в незалежній Україні залишилися популярні. В Україні членство ОУН виявило бажання продовжувати дію Організації Українських Націоналістів заснованої полк. Є. Коновальцем у 1929 році. Рівночасно з тим членство ОУН в Україні опрацювало нову Програму, Устрій ОУН і назначило необхідні кроки переходу від доби „визвольного націоналізму" до доби „державного націоналізму". ОУН не плянує стати політичною партією України, а розробила плян дії, що радше кваліфікуватиме її „рухом", себто в її засяг буде включена і громадська і культурна, і наукова, і господарсько-економічна ділянка, якими наші політичні партії в Україні, згідно з їхніми статутами, а подекуди і законами української держави не можуть займатися.

Цей перехід відбувся у нас мирно і в згоді з внутрішньо-організаційним правопорядком. Членство ОУН закордоном сприйняло це прихильно, довголітні члени Проводу доклали немало зусиль, щоб на їхнє місце вибрали в Україні молодших членів керівництва ОУН. Я на цю справу звертаю увагу, бо загальновідомо, що в Україні, саме на цьому тлі дійшло до гострого конфлікту між членством ОУНр в Україні і Проводом ОУНр закордоном.

П.: — Чи це лише враження із читаного в пресі і зі світлин чи справді на зборі було відносно мало молодих людей і мало таких увійшло до проводу?

В.: — Ваше враження з преси чи світлин не зовсім вірне. Навпаки, як Провід так і Рада ОУН вибрані на XII ВЗУН замітно „омолоджені". Переважаючий в них вік 35—45 років. Стоїть питання чи таку категорію людей можна зачислити до „молодих людей"? Якщо брати до уваги дотепер існуючі обставини в Україні, то на мою гадку цю вікову категорію треба було взяти до уваги в доборі людей керівництва. Та ж в Україні у відміну від західніх країн, поза комуністичними структурами, не було можливости здобувати політичний досвід молоді. І тому треба ще чимало труду, щоб це молодше віком покоління підготовити до праці в керівництві ОУН чи інших політичних формацій України.

П.: — Яка програма вишколу юнацтва, про яке повідомив Секретаріят ПУН?

В.: — Питання вишколу юнацтва чи взагалі кандидатів в ряди ОУН були предметом нарад Проводу Українських Націоналістів. З одного боку це питання було зумовлене зміною устрою. ОУН закордоном вже від 50-их років не організувала юнацтва, рекомендуючи дітям членства ОУН вступати в ряди Пласту як найкращої виховної організації української молоді закордоном. А рівночасно з цим перед Проводом стояли зовсім конкретні справи на цьому відтинку. Деякі відділи молодечої організації СНУМ в Україні виявили бажання включитись в організаційну структуру ОУН.

Для полагодження тих справ створено окреме тіло, яке має за завдання опрацювати програму і методику виховної праці з молоддю взагалі, та з юнацтвом ОУН зокрема. Ця праця покищо розпочата і тому не можу подати точної відповіді на ваш запит.

П.: — Чи маєте надію на об'єднуючу акцію серед усіх відламків ОУН?

Закінчення буде.

Д-р Олег М. Волянський

„ҐАЛЬОПУЮЧИ НА КРАЙ БЕЗОДНІ"

Власний кореспондент з Києва серйозного та загального відомого журналу „Економіст", що виходить у Лондоні, вміщає у цьому журналі часто репортажі про економічні і політичні події в Україні. Аналізуючи ситуацію під цю пору, він помістив в „Економісті" з 3-го липня 1993 року досить для нас тривожну статтю під вищезгаданим заголовком.

До статті є долучена мала таблиця, яка ілюструє темпо інфляції „купонів" на „чорному ринку" у відношенні до американського доляра. Крива лінія показує, що під час коли з початком 1992-го року один доляр вимінювався за 500 купонів, то у червні 1993 за одного доляра треба було дати 3,500 купонів. На підставі інформацій, що їх подав американський економіст Саймон Джонсон із Дюк— університету, ми довідуємося, що за місяць червень цього року інфляція купона зросла на 47 відсотків.

Цей стан уже наближається до т. зв. гіперінфляції, де інфляція сягає більше як 50 відсотків, і стає згубною для країни. Причиною цієї високої інфляції є факт, що у березні цього року Центральний Банк України дав кредити сільському господарству та індустрії на суму 1,2 трильйона купонів. В цей спосіб банк одним махом знищив програму ощадности, що її провадив Уряд України тримаючи інфляцію на рівні менше як 20 відсотків на місяць. Після цього економічний стан в Україні драматично погіршився. Росія, що до цього часу продавала Україні оливу і ґаз по субсидійованих цінах, підняла ціну високо вгору, а це знову спричинило зріст цін на споживчий крам на 500 відсотків.

„Лоббі" сільського господарства та вуглекопів почали вимагати фінансової допомоги, причому вуглекопи почали страйкувати. В результаті сільське господарство дістало ще два трильйони купонів, а вуглекопи — підвишку платні. Все це буде коштувати Уряд від 9-ти до 13-ти трильйонів купонів і пожере більше як половину доходу, що його сподівається Уряд у 1993-му році. Прийдеться знову друкувати гроші і то все у чимраз більших вартостях.

Історія вказує на те, що такі ситуації часто кінчаються приходом до влади диктатури, як це наприклад, сталося з Німецькою Ваймарською республікою, коли після демократичної спроби, прийшов до влади Гітлер. Чи Україна готова до націоналістичної диктатури? — питається автор статті. Деякі дані для цього існують: велика армія, добре функціонуюча Служба безпеки, а внутрішній хаос та ворожа до України Росія були б добрим претекстом закінчити загравання з демократією. Однак Україна, за винятком західніх областей, що становлять лише 10 відсотків населення, не є дуже „націоналістична". Українці переважно не мають ясної національної ідентичности. Вони реаґують амбівалентно на націоналістичні гасла, а зате більше цікавляться економічними справами.

Тому то автор уважає більш правдоподібним — кошмар громадянської війни. Посилення економічних труднощів поглибить поділ поміж індустріяльною (не центральною, а справді східньою) Східньою Україною, котра говорить по-російському, і більше проґресивними та сильно українськими областями Західньої України.

Тут автор накреслює драматичний сценарій: купони надалі падають вниз, вуглекопи знову страйкують і зрештою вимагають прилучення України, а принаймні її східньої частини до Росії. Очевидно, що покращання економічної ситуації в Росії в порівнянні з Україною заохочувало б до таких дій. У цьому випадку Уряд України мусів би придушити такі відосередні сили, і, якщо б вони почали чинити опір, то націоналістичні кола Росії були б під тиском допомагати їхнім „російськомовним братам". Тоді утворилася б ситуація багато більш небезпечна, ніж у Грузії чи Азербайджані.

Песимісти можуть помилятися... Україна не має такої проґресивної системи фінансового обслуговання, як це було, наприклад, в Німеччині відразу після Першої світової війни, і тому гіперінфляція не зробить аж такої великої шкоди. Навіть у містах України люди не покладаються лише на гроші, щоб вижити. Як і всі інші, каже автор, навіть високопоставлені урядовці їдуть літом полоти бур'ян у їхніх невеличких ділянках землі, що постачають майже половину харчів Україні.

Вкінці надіймося, що так, як це сталося у Південній Америці, здоровий глузд переможе у провідників держави і змусить їх устабілізувати економіку.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує Лев Яцкевич

Електричній добі сповнилося 114 років

21-го жовтня 1879 року група американських науковців, на чолі з Томою Альбою Едисоном, зібралася навколо маленької скляної лямпочки, в якій крізь кусок карбонізованої бавовни, проходив електричний струм, вирощуючи блискуче, золоте світло. Це світло протривало 40 годин, і цей день уважають, загально, початком електричної доби.

Ще до кінця цього року, Едисон виставив нововинайдену електричну жарівку до прилюдних оглядин, освітивши електричним струмом частину міста Мен ло Парк, Ню Джерзі, в якому була приміщена його славна „Ляборaторія винаходів".

Впродовж трьох років на вул. Перл у Ню Йорку діяла перша в світі центральна електрична станція з погоном парової машини, що постачала струм для освітлення 440 електричних жарівок.

Перше сторіччя, що проминуло від винаходу електричної жарівки було сповнене небувалих змін та мерехтливого розвитку електричного промислу в ЗСА. І так ще в році 1902 працювало в Америці 3,600 центральних електрівень та біля 50,000 льокальних електричних станцій, що вирощували разом один мільйон кіловат-годин річно. В 1980 році продукція електричного струму дорівнювалася одному більйонові кіловат годин на рік.

Цю майже неймовірну кількість електричної енерґії вирощують приватні компанії (власність 3 млн. акціонерів) та федеральні, стейтові і міські електрівні, розташовані, здебільшого на півдні та заході Америки.

Шалений ріст продукції електрівень та щораз більше споживання електричної енерґії, здешевили значно її ціну від цього часу, коли перша електрична станція, на Перл стріт почала вирощувати електричний струм для публічного вжитку.

Тоді для виробництва однієї кіловат-години ця станція витрачала 10 фунтів вугілля, що коштувало тоді 24 центи, цебто стільки, скільки заробляв нефаховий робітник на годину.

Сьогодні вживається для продукції електричного струму не парових машин, а парових турбін з многократно більшою видайністю та економією, які витрачають на вирощення однієї кіловат-години 15 разів менше вугілля, нафти чи земного газу, як бачимо, одне сторіччя електричної доби змінило докоріння основний характер американського життя та всієї її економіки. Перед тим 80 відс. енерґії, що нею користувалися ЗСА, становила праця тварин та праця людських м'язів. Сьогодні 98 відс. усієї енерґії постачають машини і тільки 2 відс. людські й тваринні м'язи. Пересічний американський робітник має у розпорядженні 16,000 кіловат енерґії на рік, а його заробітна платня збільшилася, і, з 8 дол. за 54 півгодинний тиждень праці (у 1879 р.), до 178 дол. за 40-годинний день праці (у 1979 р.).

Хоч три чверти всієї електричної енерґії зуживається у ЗСА на комерційні та індустріяльні потреби, її вплив на життя середньої людини безпрецедентний. Він виявляється електричним устаткуванням приватних домів та цілою низкою модерних електричних приладів, які піднесли його життєвий стандарт до найвищого рівня у світі. Електричне світло, електричне огрівання, пилососи, піджарювачі хліба, електричні печі, вітрогони, повітрохолодження, машини до шиття, електричні залізка, алярмові інсталяції, електричні відмикачі ґаражів, радіоприймачі, телебачення, телефони, електричні годинники, травокоси та пральні машини, це тільки частина тих всіх чудесних електричних підпомагачів модерної людини, про які ми колись читали тільки в повістях наукової фантастики. Сьогодні, всі вони стали дійсністю. Проте наш огляд електричної доби був би неповний, коли б не згадати ще про цілу низку епохальних, технічних винаходів, які були б неможливі без винаходу електричного струму.

Маємо тут на думці не тільки телефон, радіо чи телевізію, але також електричні трамваї, автобуси та залізниці. Винаходові електричної енерґії завдячує людство теж можливість користування потужною атомною енерґією, що в недалекій майбутності в елімінації шкідливих радіяційних променів, стане основним джерелом нашого пального та благословенням, як вже не для нас, то для наших дітей й унуків. Без винаходу електричного струму, не було б можливе визволення людини з пут земної гравітації, її вичалення на місяці та засіяння надземних просторів юрбою штучних сателітів.

Коли Тома Алба Едисон помер в 1931 році для вшанування його пам'яті запропоновано замкнути на цілій території ЗСА всі електростанції впродовж однієї хвилини. Але з уваги на велику шкоду, яку та одна хвилина електричного безділля вчинила б для економії ЗСА, цей плян закинуто. Але сама свідомість, яку велику ролю сповняє сьогодні електрична енерґія у нашому житті, була найкращим признанням найбільшому винахідникові нашої доби.

Д-р Микола Мушинка,
Пряшів

ДОСТОЙНИЙ ПАМ'ЯТНИК ДОЧКИ БАТЬКОВІ

I

(12-ий том творів В. Ґренджі-Донського)

„Твори Василя Ґренджі-Донського, том XII, додаткові твори, бібліографія, зібрала і впорядкувала Зірка Ґренджа-Донська, літературна редакція: проф. д-р Василь Лев, видання Карпатського Союзу, Вашінґтон, 1992, 562 стор.

Дванадцять томів „Творів" Василя Ґренджі-Донського (1897—1974), це, мабуть, найвизначніше видання закарпартської літератури за всю її історію. Ніхто із закарпатоукраїнських письменників від найдавніших часів до сучасности не мав такої великої кількости томів збірного видання своїх творів. Та справа тут не лише у кількості, але, перш за все, у якості видання та його актуальності для сучасних умов, коли здійснилися або здійснюються ідеали, за які Ґренджа-Донський ціле життя боровся.

Василя Ґренджу-Донського без перебільшення можна назвати найвизначнішим письменником Закарпаття. Він був і поетом, і прозаїком, і драматургом, і публіцистом, і літературним критиком, і фольклористом, і громадським діячем. А в кожній з цих длянок за ним залишився помітний слід, який і досі чекає на свого дослідника.

Уже на початку 20-их років він перейшов від „карпаторусинізму" на українські позиції і фонетичний правопис. Характерно, що свою публіцистичну кар'єру на Закарпатті він розпочав як редактор газети „Русин" (1920) і закінчив редактором газети „Українське слово" (1933). Він був першим закарпатським письменником, який нав'язав безпосередні стосунки з журналами і видавництвами підсовєтської України, де опублікував свої кращі поетичні збірки. Отаким чином, його літературна творчість вийшла за рамки Закарпаття і стала надбанням загальноукраїнської літератури. Українською літературною мовою та фонетичним правописом він видавав і літературно-громадські журнали „Наша земля" та „Слово" (останній як літературний додаток „Українського слова"). В. Ґренджа-Донський стояв біля колиски Карпатської України, за що зазнав не абияких переслідувань і репресій з боку угорської влади. Від 1940 року аж до смерти у 1974 році життя В. Ґренджі-Донського було пов'язане з Братиславою.

Нова комуністична влада Чехо-Словаччини (за вказівкою з Москви) вороже поставилася до В. Ґренджі-Донського, незважаючи на те, що із соціяльного боку вся його літературна спадщина 20—30 років була „проґресивною" навіть за її критеріями. Ґренджі-Донському не могли вибачити виразну національну спрямованість його діяльности та літературної творчости, яка аж ніяк не відповідала канонам „пролетарського інтернаціоналізма". У пряшівській українській пресі його було названо буржуазним націоналістом, який ніби „втік перед владою робітничого класу із УССР, знайшов своє місце (в Братиславі — М. М.), де була йому дана можливість надалі розбивати єдність українського трудового народу зі словацьким трудовим народом" („Дружно вперед", 1952, ч. 9, ст. 3). Після такої характеристики (в якій не важко спостерігати почерк совєтського НКВД), Ґренджу-Донського на довгий час було вилучено з літературного процесу чехо-словацьких українців, до якого він повністю вступив лише накоротко в другій половині 60-их років.

Ще гірше поставилися до нього на рідній Закарпатській Україні. Там творчість В. Ґренджі-Донського дочекалася загального визначення лише після його смерти, в період перебудови і гласности, а перший однотомник його вибраних творів появився в Ужгороді лише у 1991 році, заслугою його земляка О. Мишанича. В тому ж 1991 р. в Ужгороді було урочисто відкрито меморіяльну дошку на будинку, де жив і працював В. Ґренджа-Донський.

На отакому фоні 12 томів „Творів" В. Ґренджі-Донського, виданих у ЗСА — справжнє чудо. І це „чудо" здійснив не колектив співробітників якогось наукового інституту, а одна людина — рідна дочка В. Ґренджі-Донського, Зірка, в основному на свої власні кошти та на пожертви вузького кола людей, зокрема вашінґтонського відділу Карпатського Союзу, який є видавцем „Творів". По суті упорядниця сама збирала пожертви на видання, зробила вибір матеріялів, власноручно набрала на друкарській машині всі твори свого батька (крім тих, що перевидано фотодруком), сама провела складну коректуру, сама покрила всі кошти друку і прекрасної оправи (в штучній шкірі), сама розіслала видання у визначні бібліотеки, установи та нечисленним індивідуальним передплатникам. Про якийсь прибуток від видання не може бути й мови тим більше, що воно виходить дуже низьким тиражем — 250 примірників. Отже 12-томник уже нині — бібліографічна рідкість.

А все ж таки без колективу співробітників у діяспорі та Україні сама упорядниця навряд чи би справилася з таким складним завданням. У вступі до 12-го тому вона поіменно наводить 40 людей, які безкорисно допомагали їй здійснити свій замір, що є і справді героїчним вчинком і проявом справжньої любови дочки до свого батька.

Продовження буде.

Чикаґо у поклоні М. Лисенкові

У суботу, 26-го червня ц.р. в Чикаґо відбулося вшанування батька української клясичної музики Миколи Лисенка — хоч спізнено, але достойно, вийнятково цікаво і гарно (ювілейним був 1992 рік — 150 років від дня народження і 80 років від дня смерти).

Свято було виповнене композиціями М. Лисенка, мало характер фестивалю і саме добір музичних творів та їх виконання трьома чикаґськими мішаними хорами і несподіваною гостею з Києва, солісткою Київської опери Любою Канюкою (рідкісний контр-альт) справило велике враження і концерт залишився у пам'яті надовго. Дуже добрим було теж слово про „великого сина України", як назвав М. Лисенка проф. Ян Хойнацький, який виступив з доповіддю. Він розповів про епоху, в якій працював і творив Лисенко. Це була доба горезвісних указів Валуєва і Емського про заборону всього, що українське. Микола Лисенко виростав у зросійщеному заможному козацько-поміщицькому домі і українську мову чув лиш від бабуні, бо говорити тоді по-українськи не було модно. Він отримав дуже добру загальноосвітню і музичну освіту. Для доповнення її виїжджав і за кордон. Повернувшись до Києва, всеціло віддався для української музичної культури як композитор, етнограф і добрий організатор. Їздив по Україні збираючи народні перлини-пісні, які в майбутньому використовував у своїх творах. У музиці М. Лисенко, як Т. Шевченко у поезії, вивів музику із загумінків на широкі світові дороги у дуже важкий для українського народу і української культури час. Доповідь прочитала дружина мгр Надя Хойнацька, яка ще й подала важливіші твори М. Лисенка.

Дуже доброю ілюстрацією для Лисенкової доби була пісня „Орися, ти моя ниво". Тут і чорна дійсність і ясна мрія про волю. А далі такі актуальні і на сьогоднішні часи слова „та посійся, не словами, а розумом, ниво!" Цю композицію з відчуттям і розумінням відспівав хор „Прометей" з парафії свв. Володимира і Ольги під дириґентурою мгр Наді Савин-Вірхнянської. Хор „Прометей' заспівав ще „Коломийку" з нечуваним досі композиційним багатством і цікавими словами та уривок із „Слова о полку Ігоревім", „Ясне сонце в небі сяє". Акомпаньював Дейвид Зич. Опісля для всіх була надзвичайна несподіванка — виступ солістки Київської опери Люби Канюки при фортепіяновому супроводі Наді Савин-Вірхнянської. Гостя заспівала „Ой одна я, одна", „Смутної провесни" та „Нічого, нічого" і заворожила слухачів тембром свого голосу. Не дивно, отже, що посипалися рясні оплески.

Другим з черги виступив хор церкви св. Андрія під орудою д-ра Василя Трухлого і в його виконанні присутні почули три цікаві композиції М. Лисенка — „Камо піду" набожно рефлексійне, „Ой гай, мати, ой гай" та легке „По опеньки ходила". Мені особисто найбільш припала до серця „Ой гай, мати" з гарним, приємним теноровим сольом-заспівом Анатолія Сільчука, що в дальшому гармонійно переливається в квартет — сопрано Олена Гірна, альт Оксана Шекета і бас Осип Шарун. Це чудовий повів давньої розспіваної України.

На завершення концерту виступив громадський хор „Сурма", дириґент Роман Андрушко. Хор обдарував слухачів однією з кращих композицій Лисенка „Туман хвилями лягає". Жіноча частина хору заспівала „Тече вода з-під явора", щоб дати публіці на кінець сильний акорд. Це був „Жалібний марш" на слова Лесі Українки, скомпонований як жалібний тренос на смерть Т. Шевченка. Сольо співали: сопрано Ганна Маринець, альт Оксана Чайківська і тенор Борис Савин — тенорова партія була ведучою. „Сурмі" акомпаньювала професійно нова музична сила в Чикаґо д-р музики Катерина Кішка (народилася в Магадані, де її батьки були заслані з Тернопільської области).

Цей концерт був не лише збірним виявом пошани і пам'яті для духового батька української музики, але й джерелом справжньої культурно-мистецької насолоди. Показав, що Чикаґо має ще добрий хоровий потенціял, професійно добрих дириґентів, які опрацювали дуже добру програму, не оминаючи труднощів. Не дивно, що всіх виконавців нагороджували щедро оплесками.

Підготовою фестивалю-концерту займалися члени Музично-Наукового Т-ва ім. Миколи Лисенка в Чикаґо, від імени якого голова організаційного комітету мгр Євген Іванків подякував усім учасникам — виконавцям і присутнім слухачам.

Концерт закінчено спільним співом „Боже Великий, єдиний".

Ірина Камінська

СПИСОК ПОЖЕРТВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

за час від 20-го липня 1992-го року до 12-го липня 1993 року

25,685.00 дол. — Наталія Романовська із її завіщання;
13,026.19 дол. — о. Василь і Антоніна Джиджора із їх завіщання. Їх волю сповнила Марія Ортинська.
по 10,000.00 дол. — Іван Галавай із його завіщання, Антін Дацковський із його завіщання;
8,625.00 дол. — мґр Володимир і Анна Рак;
5,000.00 дол. — Юліян й Олена Бачинські;
4,050.00 дол. — д-р Андрій і д-р Таїса Рак;
2,000.00 дол. — Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку;
по 1,000.00 дол. — Осип і Стефанія Порайко, інж. Степан і Володимира Сливоцькі;
635,00 дол. — Михайло Пирський із його завіщання;
600.00 дол. — інж. Ігор і Рома Гайда;
500.00 дол. — Михайло Дребич із його завіщання;
250.00 дол. — д-р Теодор і Міра Залуцькі;
по 200.00 дол. — Мирослава Іванців, полк. Іван С. Карк, д-р Лариса Онишкевич, СУМА — Йонкерс Федеральна Кредитова Кооператива;
197.00 дол. — Український Громадський Комітет, Пітерсбурґ, Фла. з добровільних датків шевченківської імпрези;
175.00 дол. — д-р Леонід й Ірина Рудницькі;
по 100.00 дол. — Надія Аміноф, Христина Блазенко, Борис Галаган, Микола і Зірка Галів, Володимир і Стефанія Гуменюк у пам'ять інж. Анатоля Вовка, Василь Ґайдич, Ольга Дзядів у пам'ять мужа Романа Дзядіва, Адріян і Лариса Долинські, Марія Каплистий у пам'ять проф. Макара Каплистого, Man Keuna and Sup Charm Yeung, у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Ігор і д-р Любомира Коцур, Юрій й Ірина Кузьма, Оксана Луцька у пам'ять мужа Євгена, д-р Андрій Мацюрак, о. Любомир А. Мудрий, Василь й Анна Натина, Лідія Осінчук у пам'ять мужа д-ра Романа, д-р Іван Павлічка, Анна Політило, д-р Мирослав і Люба Прокоп, мґр Володимир й Анна Рак у пам'ять Уляни Угненко-Краснів, мґр Володимир й Анна Рак у пам'ять Михайла Зарицького батька Надії Наґірної, д-р Роман Рак Богдан і Марія Робак, д-р Степан Стецура, д-р Ярослав Рожанковський, д-р Марія Савдик, д-р Іван і Стефанія Сєрант, Ґералд Сидорак, Василь Сосяк з дружиною, д-р Степан Тимків з дружиною, Українська Кредитова Кооператива у Гартфорді, д-р Мирослав й Олена Харкевич, д-р Богдан й Іванна Целевич, Марія С. Шандор у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Олександер і Дарія Якубович;
по 75.00 дол. — інж. Євген і Євгенія Івашків, д-р Богдан і Наталія Коваль, Перекладне Бюро в Гановері стейті Н.Дж. у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Іванна М. Ратич „Українська Федеральна Кооператива Самопоміч" в Нюарку, д-р Юрій Трухлий;
55.00 дол. — Український Громадський Комітет (Ст. Гончарик) в Льорейні;
по 50.00 дол. — д-р Роман й Анна Алиськевичі, Патрик Т. і Розанн В. Базіріян у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я інж. Остап й Урсуля Балабан, Роман Балтарович, інж. Ярослав Біґун з дружиною, проф. Олекса Біланюк, Христина М. Бонакорса у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Ярослав і Ярослава Букачевські у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Зеновій і Рома Васильців у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його пам'ять, Володимир Воловодюк з дружиною, Юрій Галущинський, Петро Грицак з дружиною, д-р Павло й Ірина Джуль, Тетьяна і Марта Доберчак, Іван Жук, Лідія Кассараба, Микола Когутяк, Галина Костюк, Теодор Костюк, д-р Роман і Наталія Кравчук, д-р Олег Кудрик з дружиною, д-р Теодозій і Володимира Крупа, Юрій й Ірина Кузьма у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Іван Лозинський, Ольга Маланчук, Ярослав Міґайчук, д-р Роман Мороз з дружиною, д-р Леонід і Оксана Мостович, Юрій і Христина Навроцькі, д-р Степан і Ірина Ничай, д-р Мирон Е. Новосад, Ярослав і Галина Оберишин, д-р Володимир Оренчук з дружиною, інж. Іван і Галина Панчак, д-р Ярослав і Ярослава Панчук, Роман і Галина Поритко, Микола Преґар, д-р Володимир Прокопів, Олександер Скоп з дружиною, Ґ. і А. Старостенко, Станиця Братства 1 УДНА, о. Григорій і Дарія Рекучі, Михайло Танський, д-р Андрій і Татьяна Тершаковець, мґр Степан і Марія Хемич, Вячеслав А. Цетенко, д-р Богдан Р. Чепак, Ігор і Таїса Червінські у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Володимир і Надія Шкільник, Орест Щеснюк;
45.00 дол. — Сельвестер Костик з дружиною;
40.00 дол. — Юрій Миколаєвич у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я;
по 35.00 дол. — Михайло Дзвінка, Ірина Н. Тимошенко у пам'ять д-ра Юрія Старосольського, Олег Т. Ратич у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я;
по 30.00 дол. — Анна Бідяк у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Богдан Заяць, д-р Миола Кушніренко, Марія Савицька;
по 25.00 дол. — Марія Андрусяк, Л.Т.Балабан, Ізидора Боярська, Марко М. Букачевський у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Микола Войтович, Володимир Волчук, Зорян і Дарія Городиський, д-р Микола Дейчаківський, Роман Домбчевський, Ярема Т. Дубик з дружиною, Роман З. Запутович, д-р М.В. Зелик, Ольга Кекіш, Ярослав й Іванна Клим, Ігор В. Козак з дружиною, Марія Коник у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Володимир й Анна Корінь, д-р Іван й Олександра Кузик в пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, д-р Дмитро і Дарія Коструб'як, д-р Богдан Кузьма, Лев Д. Кушнір, Роман й Ірина Левицькі у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Ігор Лисий з дружиною, д-р Іван і Наталія Макаревич, Анна Маркевич, Юрій Мельник, Юрій Мицак, Мотря М. Мілянич, д-р Ярослав Музичка з дружиною, Орест і Марія Небеш, Микола Ненадкевич з дружиною, Олена Нессін, д-р Петро Одарченко, д-р Іван П. Павлюс, Зена Сохор-Паррі, Леонід і Валентина Пахолюк, Богдан Пашковський з дружиною, Марія Підгородецька, д-р Володимир Пушкар, Ростислав й Олена Ратич у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Олена Роббінс, д-р Климентій Рогозинський, Марта Рудик, Олег Склепкович з дружиною, А. Сочинська, Микола Стасів з дружиною, Іван Стасюк, о. Микола Степаненко, інж. Сидір і Марія Тимяк, д-р Володимир Трембіцькі, д-р Богдан і Богданна Худьо, д-р Михайло Цегельський, Ярослав Чепак з дружиною, Юрій Я. Шевчук у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Богдан Шепелявий з дружиною, Ярослав Штендера, Лідія Яців, інж. Евстахій і Марта Ярош;
по 20.00 дол. — Михайло Березинський, проф. Михайло Біда, Анна Бойко у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Любомир О. Гевко, Ярослав Гелета, Дем'ян Ґеча з дружиною у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, інж. Степан і Надія Ґоляш, Галина Єфремова, д-р Лев Д. Кадій з дружиною, інж. Ігор Кмета, інж. Василь і Лідія Колодчин, Любомира Костечко у пам'ять мужа Петра, Юрій Кравець, Віра Левицька, Орест В. Логінський з дружиною, Петро П. Марченко з дружиною, Наталія Мітрінґа, Моцарт Інк. (В Сорочак), інж. Роман і Любов Раковські, Олександер Рівний з дружиною, інж. Іван і Дарія Скіра, д-р Святослав і Марта Трофименко, Ірина Д. Филипчак, Іван Цьопко, Мирон і Дарія Яросевич, д-р Михайло Яцух;
по 15.00 дол. — Катерина Безручко, Петро Бойчук, Семен Гасяк, Осип Головацький, Рендель Л. Еріксон у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Микола Лаврів, Роман Мельник, д-р А. Наклович, Любомира Огаренко, Кароль Парке, Олександер Пришляк, Сергій Сахарук, Юрій Санщук, Іван Черешня, Олексій Шевченко;
по 10.00 дол. — Микола Антохій, Василь Баґрій, Володимир Барагура, д-р Роман Барановський, Андрій Бульба, Ілля Борис, Олег М. Волянський, Теодор Данчевський, Дмитро Демедюк, Богдан Дем'янчук, Борис Дурбак, Володимир Грицин, Богдан Кондра, Микола Корінець, Володимир Кручовий, Микола Курчак, Іва Лісікевич, Ольга Мицанка, Дмитро Лясевич, Василь Надраґа, Роман Паньків, Микола Ромах, Стефанія Семущак, М. Сороколіт, Юліянна Старосольська, Ярослав Сушко, Іван Телюк, Юрій Храневич, Орест Чапельський, Микола Чорний, Василь Шийка, Ольга Ярема;
6.00 дол. — Іван Пахолюк;
по 5.00 дол. — Олекса Біланюк у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я, Володимир Дитиняк, Катерина Добенко, Василь Литвин, Ольга Мулик, Михайло Побер, Ґурнек Сінґ у пам'ять Анатоля Вовка на фундацію в його ім'я.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА почувається до милого обов'язку і висловлює щиру подяку всім щедрим вельмишановним і дорогим жертводавцям, у першу черґу за пам'ять про товариство, зрозуміння його вагомої суспільної й наукової праці та щедрі пожертви. Дорогі Жертводавці, ваші щедрі пожертви допомагають нам успішно продовжувати і розвивати наукову, публіцистичну та суспільно-культурну працю. Від кількох років допомагати українській науці і деяким науковцям в Україні, що має особливе позитивне значення у наш час української незалежної держави. Ми допомагаємо, щоб українська наука, яка була довгі, довгі роки ізольована і майже не існувала, зайняла своє належне місце серед вільної науки світу. Це справді широке поле, невідкладної, дуже потрібної праці, яка вимагає наших спільних зусиль. Просимо вас, наші вельмишановні й дорогі жертводавці мати це на увазі і знайти місце у своїх бюджетових плянах для матеріяльної і моральної піддержки Наукового Товариства ім. Шевченка, защо будемо вам все щировдячні. Ще раз щиро дякуємо вам за ваші щирі пожертви.

Якщо у поданому списку жертводавців ми когось поминули, чи може вкрались якісь неточності, то просимо вибачення, але, водночас просимо про це нас повідомити, щоб ми могли зробити потрібні поправки.

Наша адреса:
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003

Управа НТШ

о. Андрій М. Фр.-Чировський:
НА ТРИЗУБІ ХРЕСТ
БОГОСЛОВСЬКІ ТА ЛІРИЧНІ ПОЕЗІЯ І ПРОЗА

Видання Асоціяції Діячів Української Культури (АДУК), Ню Йорк, 1989, друком Комп'ютопрінт Корпорейшен, Кліфтон, стор. 72. Ціна 5.00 дол.

Можна набувати в книгарні Свобода.

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою,
що в четвер, 29-го квітня 1993 року,
з волі Всевишнього Творця, заосмотрена найсвятішими Тайнами відійшла у вічність наша вірна ДРУЖИНА, найдорожча МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ЄВДОКІЯ КУШНІРЧУК

Покійна народилася в селі Космачі на Гуцульщині, дорожила рідними традиціями, плекала у своєму серці чесноти, які защіпили в неї її дорогі батьки.

Похоронні відправи св. п. Євдокії відбулися в понеділок, 3-го травня, в церкві св. Йосафата у Воррені, Миш., а тіло спочило в Українському мавзолеї у Вашінґтоні, Д.К.

Родина покійної Євдокії складає щиру подяку о. Дмитрові Височанському за відвідини у лікарні та уділення Святих Тайн, а також за відправу Панахиди, Служби Божої та за зворушливе прощання покійної в церкві.

Родина дякує також о. Богданові Скасковому за участь у відправі Панахиди та гарячі слова прощання покійної в похоронному заведенні.

Сердечно дякуємо хористам під проводом Ярослава Дужого за відспівання Панахиди та похоронної Служби Божої в церкві.

Дякуємо дорогим приятелям Іванові Кушнірові, Володимирові Гриньківу, Григорієві Озарківу, Теодорові Токарчукові, Леонідові Шашло та Ярославові Приймі за асисту при домовині.

Щиро дякуємо за чудові квіти, які прислали Управа і членки Об'єднання Жінок ОЧСУ, родинам Калини і Миколи Миколенків, Юрієві і Зені Юрків, Катерині Ленко з Канади та родині Майкові і Лорі Пітеґліо.

Дякуємо безмежно Олі Гриньків, що виручила нас в нашому тяжкому положенні і в імені родини подякувала всім добрим людям за участь в похоронних обрядах.

Сердечно дякуємо Леонідові Шашло за щирі прощальні слова, в яких гарячо згадав — „ми втратили нам дорогу людину, вийняткову в мистецтві вишивок і писанок, а для мене була як рідна мати в часі мого приїзду до Америки.

Наша сердечна подяка професорам і Фундації Українського Вільного Університету за вислів співчуття, а також за оголошення в газеті „Свобода" про смерть бл. п. Євдокії, що є членом фундації.

Щиро дякуємо нашим рідним і приятелям в Україні за телеграми і листи з висловами глибокого співчуття.

Ми дякуємо похоронному підприємству Мандзюка і Датсона за зразкове переведення похоронних обрядів.

Сердечна наша подяка всім жертводавцям, що склали свої пожертви на релігійні, добродійні та громадсько-суспільні цілі.

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ ЄВДОКІЇ КУШНІРЧУК

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Катерина Антоняк, Василь і Ольга Бойцуняк, Мирослава Брездень, Зенон і Стефанія Брездень, Марія Воскрес, Ґладис Вілсон, Володимир Горський, Володимир і Ольга Гриньків, Михайло Дмитренко, Марія Дрогомерецька, Марія Зарицька, Марія Зубаль, Ірена Іваницька, Микола Кавка, Василь і Ліда Колодчин, Клара Кумейша, Микола і Надя Куцинський, Іван і Анна Кушнір, Володимир і Ірена Кушнір, Домінік і Рокка Ланні, Ник і Ліса Ланні, Джім і Карол Ланні, Іван і Розалія Лозовчук, Александер і Ірина Марітчак, Ірена Мороз, Ольга Михайлович, Марія Набожняк, Ірена Неґанів, Н.Н. Роман і Анастазія Прийма, Юрій Ровенчук, Мирослава Скасків, Іван Совірка, Ґаррі і Мері Салки, Джеф і Ірена Тате, Ігор Тоґан, Мирослав і Одарка Трешневський, Роман Чучман, Михайло і Марґарета Чупа, Юрій і Тоні Юрків. — Разом 590 дол.

На СИРОТИНЕЦЬ СЕСТЕР ВИСИЛІЯНОК В ТЕРНОПОЛІ

50 дол. — Параскевія Гаркач і родина;
40 дол. — Леонід і Валя Шашло;
30 дол. — Ярослав і Тамара Сливка;
по 25 дол. — Тарас Гнатчук, Степан і Рома Когут, Анна і Христина Левак, Ліда Таращук, Ярема і Марія Ткачук, ТУСМ;
по 20 дол. — Юрій Бараник, Ярослав і Людмила Голуб, Богдан і Марія Дяків, Володимир і Ольга Захарій, Оксана Заревич, Петро Капітанець, Володимир і Дарія Каськів, Богдан і Ірена Кісіль, Любомир і Ірена Кіналь, Катя Кізима, Дарія Конюх, Богдан і Слава Коссак, Ярослав і Віра Кривий, Петро і Варвара Куций, Ігор і Петруся Лаврин, Микола і Стефанія Леґета, Люба Левак, Богдан і Ірена Левицький, Тарас Левицький, Евген і М. Обухівський, Григорій і Катерина Озарків, Мирослав і Ірена Прийма, Катерина Рижий, Теодор Токарчук, Степан і Анна Федоренко, Б. і М. Марія Холовай;
по 10 дол. — Михайло Богданович, Марія Волощук, Іван і Галина Гришко, Дмитро Костинюк, Володимир і Анна Коваль, Евген Лобас, Марія Масловська, Александер і Віра Миколенко, Богдан Неґанів, Михайло і Ольга Ніньовський, Марія Томин. — Разом 900 дол.

На СЕРЕДНЮ ШКОЛУ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН:

25 дол. — Іван і Надя Денисенко;
по 20 дол. — Володимир і Ірена Ворик, Олена Гевко, Роман і Тамара Куропась;
15 дол. — Володимир Кізима;
по 10 дол. — Михайло і Ольга Ласка, Петро Шнурівський;

На УКРАНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

25 дол. — Ярослав і Ольга Дужий;

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПАРАФІЇ СВ. ЙОСАФАТА:

20 дол. — Мирон і Анна Воронович;

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ:

25 дол. — Ірена і Ігор Мороз;

На ГУЦУЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО „ЧЕРЕМОШ":

50 дол. — Василь, Дмитро і Оксана Ткачук;

В ПАМ'ЯТЬ ДОРОГОЇ ДРУЖИНИ ЄВДОКІЇ ЖЕРТВУЮ:

На пам'ятник поляглим борцям за волю України 1,000 дол.
На видання реґіонального збірника Івано-Франківської области .... 1,000.00 дол.
На Фундацію Українського Вільного Університету 2,000 дол.
На Український Музей в Ню Йорку .... 2,000 дол.
На пам'ятники Т. Шевченка і І. Франка в Космачі 4,000 дол.
Загальна сума .... 11,730 дол.

Дякуємо безмежно всім нашим щирим приятелям і знайомим за молитви, вияви співчуття та пожертви на Служби Божі і добродійні цілі.

Нехай Всемогутній Господь нагородить вас всіх щедрими ласками за ваші добрі серця.

В глибокому смутку:
муж — РОМАН СЕМЕН
донька — МАРІЯ з чоловіком СЕВЕРИНОМ
син — ПЕТРО з дружиною СОНЕЮ в Україні
син — МИКОЛА з дружиною МАРІЄЮ
внучка — ГАЛИНА з чоловіком МИХАЙЛОМ
правнуки — АНДРІЙКО, СТЕПАНКО І МАРІЧКА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

бл. п.

НЕОНІЛІ ТЕРШАКОВЕЦЬ з Мигоцьких

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у суботу, 24-го липня 1993 р.
у церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.
год. 7:45 рано;
св. Юра у Львові, Україна

Про молитви за спокій душі
покійної Неонілі просять:
муж — ІВАН
сини — ВАСИЛЬ І ОСТАП з родинами

Помолімось за наших друзів

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Добродіїв Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. декан Петро Оґірко відслужить Заупокійну Святу Літургію у четвер, 22-го липня 1993 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н.Й. за блаженнішої пам'яті:

СТЕПАНІЮ ВОРОХ
ЯРОСЛАВА ГУРУ
МАРІЮ ҐРЕСЬКІВ
д-ра ВОЛОДИМИРА І ЄВГЕНІЮ КОЛТУНЮКІВ
МИРОСЛАВА І ІРЕНУ ІВАНОВИЧІВ
КСЕНЮ КАЛМУК
д-ра РОМАНА МИКОЛАЄВИЧА
ОЛЬГУ ҐУЛЕЙ-ПАПАС
НАТАЛІЮ РОМАНОВСЬКУ
д-ра АНТОНА СЛИЖА
ВОЛОДИМИРА ТКАЧА
ЗЕНОНА ШВЕДАКА

Всіх Жертводавців ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Добродіям ФКУ!
ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

Перед з'їздом колишніх учнів Зальцбурзької гімназії

Півстоліття — довгий період не тільки в житті одиниць, але й громад і суспільства. Можна без перебільшення сказати, що майбутній історик діяспори відзначить як особливе явище з'їзд колишніх учнів української таборової гімназії Зальцбурґу, яка відіграла важливу ролю не тільки у збереженні дружби і співпраці поміж колишніми випускниками гімназії, але також у вкладі згаданих випускників у розбудову багатьох сфер нашого суспільно-громадського, наукового і політичного життя. Характеристичним є також те, що Зацьцбурзька гімназія — єдина серед колишніх гімназій повоєнного часу, яка відбуватиме свій 13-ий з черги з'їзд. Цей з'їзд відбудеться 10—12 вересня, як і щороку, на мальовницій оселі Українського Народного Союзу Союзівці. Цей важливий з'їзд відбудеться у другу річницю проголошення незалежности України. Цьогорічний з'їзд буде також плянувати величавий з'їзд за два роки — восени 1995 року для відзначення 50-річчя заснування Зальцбурзької та інших таборових гімназій в Австрії після закінчення Другої світової війни.

Багато змінилося від нашого з'їзду. Незмінною залишилася наша дружба і непохитна віра в ті ідеали, які прищепили у наші юні душі наші дорогі виховники, яких вже сьогодні немає серед нас. Як раділи б з нами сьогодні наші колишні професори, колишні вояки УСС, УГА і УВО, будучи свідками, що їхні зусилля і труди не пішли намарно; як їхній ідеал незалежної української держави, якій вони присвятили ціле життя, починає набувати конкретних форм.

Окремі з'їзди нашої гімназії в додатку до товариської дружньої програми завжди мали якусь центральну тему. Особливо гідними уваги були сьомий (1981), десятий (1987) та дванадцятий з'їзди. Сьомий з'їзд, в котрому взяли участь численні наші подруги і друзі, був присвячений світлій пам'яті наших професорів Миколі Кокольському і Миколі Матвієву-Мельникові. Наради десятого з'їзду розглядали заходи видання збірника колишніх учнів гімназії „Незабутні роки". Головою редакційної колеґії була Зеня Кучма-Кулинич, душа цього видання, а головним редактором — наш завжди невтомний і працьовитий проф. Мирослав Семчишин. Особливо зворушливим був 12-ий з'їзд (1991). Він проходив тільки два тижні після проголошення незалежности України 24-го серпня того ж року. Це був час, повний емоцій, евфорії, надій і сподівань, коли мрія століть стала дійсністю на наших очах. Почалася мозольна щоденна праця розбудови держави.

Наш колишній директор гімназії проф. Микола Кокольський у дописі „Нашим матурантам в альбом" писав 1947 року: „Доля розкидала нас по цілому світі. України не можемо будувати на рідному полі. Однак це не значить, що ми маємо втопитися в чужих океанах. Настав такий час, що ми мусимо будувати Україну у своїх серцях".

Зальцбурзькі гімназисти не тільки не втопилися в чужих океанах, але конкретно, кожний своїми силами і спроможностями, допомагають розбудовувати Україну на рідних землях. Глянувши коротко на життєвий шлях наших друзів, можемо радіти, знаючи, який вклад внесла наша гімназія в організоване життя української діяспори і в професійне життя ЗСА і Канади. Серед випускників Зальцбурзької гімназії є президент Українського Народного Союзу, архимандрит Чину Отців Студитів, дійсні члени Пласту, науковці, професори університетів, високі військовики, державні урядовці.

Серед бурхливого темпу нашого життя знайдімо трохи вільного часу, щоб приїхати 10—12-го вересня цього року на Союзівку на наш вже 13-ий з черги з'їзд. Приїжджаймо, щоб поговорити про свої переживання, життєві турботи і успіхи та останні події в Україні. Підготовляючи наш наступний з'їзд на 1995 рік, в 50-ліття заснування нашої таборової гімназії в Зальцбурґу, можемо сміло сказати, що своє завдання ми виконали. Майбутність належить нашим дітям, внукам і правнукам, як це вдумливо висловив в одному із своїх віршів Василь Симоненко:

Ми думаємо про вас.
В погожі літні ночі,
В морозні ранки і вечірній час.
І в свята гомінні,
і в дні робочі
Ми думаємо, правнуки,
про вас.

І. Головінський

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ТУРЕЧЧИНА ПРИЙНЯЛА рішення збудувати атомову електростанцію. Вже повідомлено про початок конкурсу проєктів. Участь у ньому братимуть американська, французько-німецька, шведська, японська і канадська фірми.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ офіціяльних осіб побувала у столиці В'єтнаму Ганої, щоб в черговий раз спробувати вияснити долю американських військовослужбовців, які пропали там безвісти в роки війни. Це була найбільша представницька делегація, яка побувала у В'єтнамі з часу війни. Групу очолював заступник державного секретаря у справах країн Азії Вінстон Лорд. До складу делегації входили також заступник секретаря департаменту у справах ветеранів Ґершел Ґобер і заступник голови Об'єднаного комітету начальників штабів генерал-лейтенант авіяції Майкл Раян. Крім офіційних осіб, в делегацію входили представники чотирьох організацій. „Єдине, що я можу сказати, — заявив В. Лорд, — це те, що ми прибули сюди для вирішення надто важливих питань". Крім шляхів дальшого пошуку військовополонених американців делегація обговорила з в'єтнамськими керівниками ряд політичних проблем.

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

Новаківського, М. Левицький рішає вивчати графіку в проф. В. Скочиляса у Кракові. М. Левицький був добре обізнаний з творчістю французьких імпресіоністів і кубістів. Він також захоплювався народним мистецтвом, зокрема яскравими помаранчево-червоно-зеленими комбінаціями барв народної ноші Яворова і Космача. У 1935 році М. Левицький повернувся до Львова та працював графіком у Видавництві „Батьківщина". Під час окупації Львова Червоною армією 1939-41 років М. Левицький працював художником в Археологічному відділі Академії Наук, а опісля в Історичному Музею. Впродовж німецької окупації Львова він сповняв обов'язки мистецького редактора Українського Видавництва, де відповідав за всю книжкову графіку.

Кінець війни застав його з першою дружиною Марією в Інсбруці, де він працював в олії і графіці та брав участь у збірних виставках у Німеччині та Аввстрії. До Канади мистець з дружиною приїхав у 1949 році та поселився у Вінніпеґу, де знову взявся за графіку і редакторську працю. Там оформив цілий ряд обкладинок книжок і таких важливих видань І. Тиктора як „Велика історія України", „Історія українського війська" та „Історія української культури". Розмальовував церкви і продовжував малювати портрети і краєвиди. Шукаючи кращих обставин для мистецької творчости, М. Левицький з родиною (у Вінніпеґу народився син Марко) переїхав в 1954 році до Торонто. Весною 1958 року відбулася перша самостійна виставка М. Левицького у ґалерії Поп Вольмар у Парижі. З того часу, стелився мистецький лет у височінь.

Із смертю М. Левицького Україна втратила видатного мистця, якого буде важко заступити молодій зміні.

Засмучені його відходом у засвіти син Марко з родиною і дружина Галина та вся українська громада в діяспорі, зокрема, мистецький світ.

В Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

обернулася раптом в якийсь неочікуваний спосіб.

— У зв'язку з цим логічно довідатися, які стосунки має комітет з жидівськими громадами й організаціями в Україні? Самозрозуміло, що їхнє прагнення неупереджено дослідити істину в якійсь мірі могло б вплинути на правосуддя, в цілому на громадську думку Ізраїля.

— На жаль, розуміння з їхнього боку ще нема. Ми, певна річ, не дозволяємо собі найменшої нетактовности щодо жидівської нації чи її представників в Україні, однак досить підняти гасло „Свободу Іванові Дем'янюкові!" — й відразу почуєте звинувачення в антисемітизмі. Коли в жовтні минулого року в Києві проходив жидівський конґрес і ми надіслали на його адресу телеграму, маючи намір з'ясувати наставлення делеґатів до даної проблеми, то головуючий на конґресі зробив вигляд, нібито і він, і всі вони вперше чують про І. Дем'янюка.

— Де ще, крім Києва, діють такі комітети?

— В Запоріжжі, Львові, Рівному, Вінниці, на Чернігівщині. Організували їх люди, які над усе цінують правду, істину. Переважно це віруючі, для яких співчуття до інших є частиною їхньої релігійної свідомости. Вони вірять, що коли з добрими цілями стукати в двері, то врешті-решт ці двері, навіть неприступні, таки відчиняться.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Успішні виступи спортовців незалежної України

Київське „Динамо" — чемпіон вищої ліги України

Вигравши останні футбольні змагання цьогорічного сезону на виїзді в Кременчуку з місцевим клюбом „Кремінь" вислідом 4:1, київські футболісти остаточно здобули перший чемпіонат вищої ліги незалежної України. Це вже другий в цьому сезоні вагомий успіх київського „Динамо", яке раніше здобуло Чашу України. На звання чемпіона претендували теж футболісти дніпропетровського „Дніпра", але їм не пощастило перегнати футболістів столиці України і вони стали віцечемпіонами.

Тепер київське „Динамо", львівські „Карпати" і дніпропетровське „Дніпро" готуються до ігор за Чаші Европи.

Яхтсменки України — чемпіонки Европи

Чемпіонат Европи в клясі „470" відбувся в Австрії, де репрезентантки України Руслана Таран і Світлана Олексенко стали чемпіонками континенту.

Гімнастки України здобули бронзові нагороди в чемпіонаті Европи

Відома тренерка України Альбіна Дерюґіна виховала нову зміну гімнасток, яка вже почала продовжувати світлі традиції блискучих гімнасток О. Тимошенко і О. Скалдіної (теж вихованки Дерюґіної). Нові юні зірки України з цього виду спорту Вікторія Стадник, Тетяна Попова й Інга Ковальчук, виступивши в Букарешті на чемпіонаті юначок Европи, здобули бронзові нагороди, випередивши суперниць Росії і Білорусі. Перше й друге місця зайняли відповідно спортсменки Болгарії і Румунії.

Успішні виступи плаваків України

Недавно в Парижі відбулися великі міжнародні плавацькі змагання, в яких цим разом між чоловими плаваками Франції, ЗСА, Канади, Китаю і Мадярщини змагалися репрезентанти України. С. Бондаренко закінчила заплив другою — 50 м грудним (33.47) і першою на стометрівці вільним (1,11, 00). О. Кононенко зайняла третє місце в запливі на 50 м метеликом (29.27). Ю. Власов зайняв перше місце в запливі на 50 м вільним (23.24), О. Бориславський — друге (23.90). На стометрівці вільним Бориславський і Власов зайняли друге і третє місця.